

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/42/2020
Identifikačné číslo spisu: 5906200762
Dátum vydania rozhodnutia: 09.09.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5906200762.4

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ B. O. K., bývajúceho v V. C., Q. A. XXXX/XX, 2/ M. A. K., bývajúceho v J. X, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. ŠKERDA, s.r.o., so sídlom v Dolnom Kubíne, Radlinského 1727/49, proti žalovaným 1/ B. K., 2/ Z. K., obaja bývajúci v C. XX, 3/ spoločnosti M. T. F., A. A. P.U., so sídlom v V. C., Q. A. XXXX, IČO: 36 428 574, 4/ M. B. K., 5/ M. A. K., obaja bývajúci v C. XX, žalovaní 1/, 2/, 4/, 5/ zastúpení JUDr. Katarínou Juričkovou, advokátkou v Bratislave, Drieňová 14, o určenie práva vydržaním a zriadenie vecného bremena, vedenom na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 4 C 33/2006, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. mája 2019 sp. zn. 14 Co 44/2019 v spojení s doplniacim rozsudkom z 15. októbra 2019 sp. zn. 17 Co 142/2019 a o dovolaní žalovaných 1/, 2/, 4, 5/ proti doplniacemu rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. októbra 2019 sp. zn. 17 Co 142/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobcov 1/ a 2/ o d m i e t a.

Konanie o dovolaní žalovaných 1/, 2/, 4/ a 5/ z a s t a v u j e.

Stranám sporu náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Ružomberok (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) čiastočným rozsudkom zo 17. marca 2016 č. k. 4 C 33/2006 - 1017 určil, že v prospech vlastníkov nehnuteľností v katastrálnom území V. C. zapísaných a/ na liste vlastníctva č. XXXX ako parcela č. XXX/X - záhrady vo výmere 1112 m², parcela č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 24 m², parcela č. XXX/X - záhrady vo výmere 66 m², parcela č. XXX - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 366 m², b/ na liste vlastníctva č. XXXX ako parcela č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 26 m² a ako stavba garáže bez súpisného čísla na parcele č. XXX/X, existuje právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktoré pozostáva z ich práva prechádzať po častiach nehnuteľností v katastrálnom území V. C. zapísaných a/ na liste vlastníctva XXXX ako parcela č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria vo výmere č. 248 m², b/ na liste vlastníctva č. XXXX ako parcela č. XXX/X - zastavané plochy a

nádvoria vo výmere 727 m² a c/ na liste vlastníctva č. XXXX ako parcela č. XXX/X - ostatné plochy vo výmere 741 m², ktoré sú vyznačené červenými bodkočiarkami na geometrickom pláne T.. O. C., znalca z odboru geodézie a kartografie, ktorý tento plán vyhotovil 8. augusta 2009 pod č. XC-XXX-XX/XXXX (ďalej len „sporná časť nehnuteľností“), a to pešo, príručnými vozíkmi, detskými kočíkmi, bicyklami, jednostopovými motorovými vozidlami, osobnými motorovými vozidlami, traktormi a nákladnými motorovými vozidlami. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení od 1. januára 1992 v spojení s § 134, § 129, § 130, § 872 Občianskeho zákonníka v tomto znení mal preukázané, že keď pôvodní žalobcovia (M.. Q. K. a M. K.) v roku 1964 kúpili v V. C. rodinný dom so súpisným č. XXXX spolu s pozemkom (parcelami č. XXX a XXX), nebola k nim vybudovaná prístupová komunikácia umožňujúca vjazd motorovým vozidlom. V roku 1970 sa preto dohodli s vtedajším riaditeľom OÚNZ v Dolnom Kubíne M.. Z. M., že na svoje náklady môžu cez areál nemocnice vybudovať prístupovú komunikáciu k nehnuteľnostiam v ich vlastníctve, ktorú potom môžu trvale užívať. Spornú časť nehnuteľností takto užívali bez akéhokoľvek obmedzenia a rušenia až do 24. júna 2005 a s určitými obmedzeniami do konca júla 2005. Vzhľadom na to, že žalovaní 1/ a 2/ bránia žalobcom vo využívaní spornej časti nehnuteľností (zamykajú bránu pri vstupe na parcelu č. XXX/X, na parcele č. XXX/X parkujú vozidlami a uskladnili tam aj stavebný a iný materiál), sa žalobcovia 1/ a 2/ (navyše, ale len) voči žalovaným 1/ a 2/ domáhali tiež odstránenia prekážok a uloženia povinnosti strpieť výkon práva zodpovedajúceho popísanému vecnému bremenu. So zreteľom na dlhodobý, nikým nerušený a dobromyseľný výkon práva prechodu cez spornú časť nehnuteľností súd prvej inštancie dospel k záveru, že pôvodní žalobcovia mohli k 1. januáru 1992 nadobudnúť právo vecného bremena (prechodu a prejazdu po spornej časti nehnuteľností), pokiaľ ho do uvedeného dňa vykonávali od marca 1970 na základe oprávnenej držby. Splnenie ostatných podmienok vydržania, a to spôsobilosť predmetu vydržania a uplynutie potrebnej vydržacej doby, neboli medzi stranami sporné. Pokiaľ žalovaní namietali, že súhlas riaditeľa OÚNZ bol daný M.. Q. K. len ako riaditeľovi nemocnice, súd sa s nimi nestotožnil, lebo právo prechodu bolo využívané aj vtedy, keď už nebol riaditeľom nemocnice. K otázke hodnotenia dobromyseľnosti držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu súd prvej inštancie uviedol, že zohľadnil aj následné správanie sa vlastníkov dotknutých nehnuteľností. Dospel k záveru, že všetky zistené skutočnosti týkajúce sa prechádzania žalobcov cez predmetný areál mohli dôvodne viesť k vnútornému presvedčeniu pôvodných žalobcov, že im právo prechodu cez spornú časť nehnuteľností patrí. Z týchto dôvodov nemal súd prvej inštancie žiadne pochybnosti o ich dobrej viere pretrvávajúcej od apríla 1970 až do 1. januára 1992. V závere rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že o nadväzujúcich petitoch žaloby (pokiaľ išlo o uloženie povinnosti žalovaným odovzdať kľúče od vstupnej brány, odstránenie uskladneného materiálu a uloženie povinnosti strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu) rozhodne po právoplatnosti čiastočného rozsudku.

2. Okresný súd uznesením z 8. apríla 2016 č. k. 4 C 33/2006 - 1004 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým I. uložil žalovaným 1/, 2/, 4/, 5/ povinnosť strpieť prechod syna žalobcu 1/ maloletého M. K., narodeného XX. B. XXXX, a to pešo po nehnuteľnostiach presne špecifikovaných vo výroku uznesenia okresného súdu a to v rozsahu zodpovedajúcom ploche vyznačenej bodkočiarkami na geometrickom pláne T.. O. C.Š., znalca z odboru geodézie a kartografie, vyhotovenom dňa 18. augusta 2009, tvoriaceho neoddeliteľnú súčasť uznesenia, s tým, že v danej veci predbežné opatrenie zanikne najneskôr právoplatnosťou kolaudačného rozhodnutia na povolenie užívania chodníka, ktorý bude vybudovaný pri opornom múre popri nehnuteľnostiach žalobcov a žalovaných s napojením na už existujúci chodník pri kruhovom objazde pri Gymnázii P.O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne; II. uložil žalovaným 1/, 2/, 4/, 5/ povinnosť strpieť prejazd žalobcu 1/ osobným motorovým vozidlom presne špecifikovaným vo výroku maximálne 1 krát denne tam a späť v čase od 7.30 do 8.30 hod. a od 16.00 do 18.00 hod. po nehnuteľnostiach špecifikovaných vo výroku uznesenia na ploche zodpovedajúcej a vyznačenej bodkočiarkami na geometrickom pláne T.. O. C., znalca z odboru geodézie a kartografie, vyhotovenom dňa 18. augusta 2009, tvoriaceho neoddeliteľnú súčasť uznesenia; III. uložil žalovaným 1/, 2/, 4/, 5/ povinnosť strpieť prejazd mechanizmov po špecifikovaných nehnuteľnostiach v rozsahu potrebnom pre dovoz materiálu na výstavbu dreveného prístrešku a na vykonanie zemných prác na parc. KN - C č. XXX/X k. ú. V. C. potrebných pre prípravu pozemku na výstavbu dreveného prístrešku pri existujúcej garáži bez súpisného čísla na parc. KN - C č. XXX/X k. ú. V. C. a na odvoz prebytočnej zeminu, s tým, že súd uložil žalobcovi 1/ povinnosť o zamýšľanom prechode mechanizmov za účelom výstavby

prístrešku a urobenia potrebných terénnych prác a úprav vopred informovať žalovaného 1/ minimálne SMS správou alebo e-mailom najmenej 24 hodín pred zamýšľaným prechodom mechanizmov s tým, že maximálny počet prejazdov inými ako osobnými motorovými vozidlami v súvislosti s výstavbou prístrešku a realizáciu potrebných terénnych úprav je 6 prejazdov tam a späť; IV. uložil žalovaným 1/, 2/, 4/, 5/ povinnosť v lehote 15 dní od nariadenia predbežného opatrenia odstrániť prekážky (veci, stavebný materiál a oplotenie) v časti, pokiaľ tieto zasahujú do plochy parciel špecifikovaných vo výrokovvej časti uznesenia. Takto nariadené neodkladné opatrenie (v čase jeho nariadenia predbežné opatrenie) bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. júna 2016 sp. zn. 14 Co 312/2016.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaných 1/, 2/, 4/ a 5/ po zrušení a vrátení veci uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. októbra 2018 sp. zn. 3 Cdo 37/2018 v poradí druhým rozsudkom z 28. mája 2019 sp. zn. 14 Co 44/2019 v spojení s dopĺňacím rozsudkom súdu z 15. októbra 2019 sp. zn. 17 Co 142/2019 I. konanie o návrhu žalobcov 1/ a 2/ na prerušenie konania zastavil; II. čiastočný rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým určil existenciu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu v rozsahu špecifikovanom vo výroku tohto rozsudku, zmenil podľa § 388 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) tak, že žalobu v tejto časti zamietol; III. uznesenie Okresného súdu Ružomberok z 8. apríla 2016 č. k. 4 C 33/2006 - 1004 vo výrokoch II., III. a IV. ponechal v platnosti do právoplatného skončenia konania Okresného súdu Ružomberok vedeného pod sp. zn. 4 C 33/2006. V odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval náležité zistenie skutkového stavu veci súdom prvej inštancie, ako aj riadne a dostatočne argumentačne presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom však s poukazom na viazanosť právnym názorom vysloveným v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. októbra 2018 sp. zn. 3 Cdo 37/2018 považoval za zásadné zodpovedanie otázky, či žalobcovia (ich právni predchodcovia) mohli byť dobromyseľní v tom, že prechádzaním cez spornú časť nehnuteľností vykonávajú právo zodpovedajúce vecnému bremenu a teda, či žalobcovia (ich právni predchodcovia) mohli vydržaním nadobudnúť nimi tvrdené právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Ako odvolací súd ďalej uviedol, v danom prípade mal byť tvrdeným titulom právneho predchodcu žalobcov do držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vo vzťahu k sporenej časti nehnuteľností najskôr ústny a potom aj písomný súhlas M. Z. M., vtedajšieho riaditeľa OÚNZ v Dolnom Kubíne, obsiahnutý v liste z 5. novembra 1970 nasledovného znenia: „Na základe vašej žiadosti súhlasím, aby ste s vašim osobným motorovým vozidlo prechádzali cez areál starej nemocnice v Dolnom Kubíne.“ S poukazom na § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka odvolací súd konštatoval, že aby určitý právny úkon mohol byť vykladaný tak, že sa ním zriaďuje vecné bremeno, malo by z neho vyplývať, že sa zriaďuje vecné (nie iné) právo, ktoré je časovo neobmedzené a zaťažuje nehnuteľnosť, ktorej sa tento úkon týka, v danom prípade však z predmetného listu nevyplýva, že by v ňom prejavená vôľa smerovala k zriadeniu vecného bremena. Podľa názoru odvolacieho súdu, právo prechodu podľa § 495 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1. apríla 1964 do 31. marca 1983 nemohlo byť zmluvne zriadené ako vecné právo (právo zodpovedajúce vecnému bremenu) a pokiaľ vtedajší právny poriadok nepripúšťal zmluvné zriadenie vecného bremena, pôvodní žalobcovia nemali objektívny dôvod nadobudnúť vnútorné presvedčenie, že na základe listu sú oprávnení vykonávať právo zodpovedajúce vecnému bremenu a ak takéto presvedčenie napriek tomu mali, išlo u nich jednoznačne o právny omyl neospravedliteľný. Ani Občiansky zákonník v znení účinnom od 1. apríla 1983 do 31. decembra 1991 nedával v tomto období žiadny podklad pre vnútorné presvedčenie pôvodných žalobcov, že právo prechodu (prejazdu) cez spornú časť nehnuteľností vykonávajú na podklade listom zriadeného vecného bremena. List aj naďalej nemohol byť považovaný za relevantný titul vstupu pôvodných žalobcov do držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu prechodu a prejazdu cez spornú časť nehnuteľností. Započítanie doby držby v zmysle § 865 ods. 3 Občianskeho zákonníka neprichádzalo v prípade pôvodných žalobcov do úvahy preto, lebo ich držba (čo do práva zodpovedajúceho vecnému bremenu) nemohla byť oprávnená. Preto v tejto súvislosti odvolací súd uzavrel, že napriek tomu, že 1. januárom 1992 odpadli v zásade všetky predchádzajúce obmedzenia vydržania (aj vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu), nič to nezmenilo na tom, že držba pôvodných žalobcov nemohla byť od počiatku dobromyseľná, pretože list (resp. iná písomnosť identického obsahu) nebol za rovnakých okolností objektívne spôsobilý vyvolať takéto vnútorné presvedčenie ani u žiadneho iného subjektu a na tomto konštatovaní nič

nezmenia individuálne okolnosti, za ktorých pôvodní žalobcovia svojpomocne upravili príjazdovú komunikáciu, pričom podobne štatutárny zástupca organizácie spravujúci areál nemocnice nemohol pri rokovaní o žiadosti právneho predchodcu žalobcov navodzovať dojem, že svojím súhlasom zriaďuje vecné bremeno. Preto odvolací súd dospel k záveru, že ani v zmysle prechodného ustanovenia § 868 ods. 1 Občianskeho zákonníka k úpravám účinným od 1. januára 1992 pôvodní žalobcovia nemali objektívny dôvod byť subjektívne presvedčení, že sú dobromyseľní držitelia práva vyplývajúceho z vecného bremena, obsahom ktorého je ich právo prechodu a prejazdu cez spornú časť nehnuteľností a preto právo zodpovedajúce vecnému bremenu nenadobudli ani 1. januárom 1992. Odvolací súd tak, viazaný právne záväzným názorom dovolacieho súdu obsiahnutým v jeho uznesení zo 16. októbra 2018 sp. zn. 3 Cdo 37/2018 a s poukazom na dôvody a právne závery v ňom obsiahnuté potom konštatoval, že pokiaľ súd prvej inštancie v danom prípade založil svoje rozhodnutie na závere, podľa ktorého aj len súhlas niekdajšieho štatutárneho orgánu organizácie spravujúcej majetok štátu (a po ňom nasledujúce dlhodobé a nerušené prechádzanie cez spornú časť nehnuteľností) postačoval pre prijatie záveru, že právní predchodcovia žalobcov vstúpili v roku 1970 do držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a že toto právo vydržali k 1. januáru 1992, tento záver súdu nemožno považovať za správny a súladný s konštantnou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, ktorú v danom prípade prezentujú rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 110/2010, 7 M Cdo 4/2013 a 4 Cdo 361/2012, hoci mu je známa aj judikatúra dovolacieho súdu sp. zn. 6 Cdo 271/2014, 6 Cdo 362/2014 a R 44/1996, čo sa týka posudzovania dobromyseľnosti držiteľa aj z hľadiska jeho konania v právnom omyle. Keďže potom neboli naplnené zákonné podmienky vydržania tvrdeného práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, odvolací súd pri viazanosti správne a dostatočne zisteným skutkovým stavom a vysloveným právnym názorom dovolacieho súdu čiastočný rozsudok okresného súdu zmenil a žalobu v tejto časti zamietol, pričom vyslovil názor, že v ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie meritórne rozhodnúť o ďalších petitoch pripustenej zmeny žaloby obsiahnutej vo výrokoch II., III., IV. a V. uznesenia Okresného súdu Ružomberok z 10. decembra 2018 č. k. 4 C 33/2006 - 1391. Záverom ohľadne návrhu žalobcov 1/ a 2/ na prerušenie konania pred odvolacím súdom, a to až do právoplatného skončenia konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti žalobcov z 22. januára 2019, keďže tento návrh zobrali žalobcovia späť s poukazom na vydanie rozhodnutia o tejto ústavnej sťažnosti uznesením zo 7. februára 2019 sp. zn. IV. ÚS 69/2019, odvolací súd rozhodol podľa § 162 ods. 1 písm. a/, § 164, čl. 4 ods. 1 v spojení s § 378 ods. 1 a § 145 ods. 1 C.s.p. Zároveň odvolací súd na návrh žalovaných 1/, 2/, 4/ a 5/ doplniacim rozsudkom podľa § 333, § 334, § 335 ods. 3, § 225 ods. 1, 2, 3 C.s.p. doplnil svoj rozsudok o tretí výrok, ktorým ponechal v platnosti neodkladné opatrenie vo vymedzených výrokoch a to z dôvodu, že za daného stavu konania a následného rozhodovania súdu o žalobe v časti o zriadenie práva vecného bremena je namieste ponechať nariadené predbežné/neodkladné opatrenie naďalej v platnosti, nakoľko dôvody, pre ktoré bolo nariadené toto neodkladné opatrenie, naďalej trvajú. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenal, že v časti výroku I. toto nariadené neodkladné opatrenie zaniklo, nakoľko jeho trvanie bolo viazané časovo na splnenie konkrétnej právne významnej skutočnosti, ktorá nastala už v roku 2016.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu v časti II. výroku, ktorým čiastočný rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým určil existenciu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu v rozsahu špecifikovanom vo výroku tohto rozsudku, zmenil tak, že žalobu zamietol, podali žalobcovia 1/ a 2/ (ďalej aj „dovolatelia 1/2“) dovolanie s tým, že súdy im nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.) a zároveň napadnutý rozsudok odvolacieho súdu závisel od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ C.s.p.). Ako dovolatelia uviedli, v napadnutom rozsudku odvolací súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s ich podaním z 5. apríla 2019, ktorým okrem iného odkázali na obsah nimi podanej ústavnej sťažnosti, hoci sa o ich podaní odvolací súd výslovne zmienil vo svojom odôvodnení s konštatovaním, že nie je v kompetencii odvolacieho súdu sa vyjadrovať a vysporiadať sa s dôvodmi uvádzanými v ústavnej sťažnosti. Ďalej, podľa názoru dovolateľov, odvolacím súdom v predchádzajúcom potvrdzujúcom rozsudku a aj dovolacím súdom v dovolacom rozsudku posudzovaný obsah listu z 5. novembra 1970 slúžil len ako doklad preukazujúci (a aj to nie dokonale) časť obsahu ústnej dohody uzatvorenej pôvodným žalobcom 1/ so štatutárnym zástupcom správcu ňou dotknutého majetku štátu s vedomím a súhlasom pôvodnej

žalovanej 2/, pričom k tejto ústnej dohode ako titulu vstupu pôvodných žalobcov 1/ a 2/ odvolací súd ani teraz v dovolaní napadnutom rozsudku nezaujal žiadny záver, hoci ide o relevantnú, doslova kľúčovú skutkovú otázku pre právne posúdenie žalobcami uplatňovaného práva, ktorého existenciu žiadali deklarovat'. Dovolatelia zároveň vyslovili názor, že odvolacím súdom bola riešená právna otázka, ktorá je dovolacím súdom riešená rozdielne, a poukázali na rozhodnutia sp. zn. 4 Cdo 110/2010, 7 MCdo 4/2013 a 4 Cdo 361/2012, v zmysle ktorých odvolací súd rozhodol, a zároveň na rozhodnutia sp. zn. 6 Cdo 271/2014, 3 Cdo 117/1994 (R 44/1996), 6 Cdo 362/2014 a 6 Cdo 66/2010, ktoré s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 14. novembra 2018 sp. zn. II. ÚS 484/2015 - 46 predstavujú dve skupiny rozhodnutí s navzájom protichodnými právnymi názormi. Preto boli dovolatelia toho názoru, že rozhodnutím odvolacieho súdu v spojení s preň právne záväzným rozhodnutím dovolacieho súdu nedošlo k aplikácii takého výkladu § 134 Občianskeho zákonníka, ktorý by bol ústavne konformný, podporujúcim zákonnú intenciu viesť do súladu dlhodobý faktický stav nepretržitej držby výkonu práva pôvodnými žalobcami ako oprávnenými držiteľmi prechodu a prejazdu cez dotknuté nehnuteľnosti, ktoré teraz vlastnia žalovaní, pretože ich výklad § 130 v spojení s § 151o ods. 1 a § 134 Občianskeho zákonníka je neprípustne reštriktívny, nerešpektujúci podstatu a zmysel zákonného inštitútu vydržania a teda z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľný. Preto dovolatelia navrhli dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, prípadne zmeniť a potvrdiť čiastočný rozsudok súdu prvej inštancie.

5. Žalovaní 1/, 2/, 4/ a 5/ sa vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobcov 1/ a 2/ v celom rozsahu stotožnili s odôvodnením rozsudku odvolacieho súdu s tým, že zdôraznili prípustnosť zmluvného zriadenia práva prechodu alebo prejazdu cez určitú nehnuteľnosť iba v obligačnom vzťahu a nemožnosť jeho zmluvného zriadenia ako vecné právo (právo zodpovedajúce vecnému bremenu) v uvedenom období. Preto boli toho názoru, že pokiaľ právny poriadok neprípúšťal zmluvné zriadenie vecného bremena, pôvodní žalobcovia nemali objektívny dôvod nadobudnú vnútorné presvedčenie, že na základe listu sú oprávnení vykonávať právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Na základe uvedeného navrhli dovolanie žalobcov 1/ a 2/ odmietnuť.

6. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu v znení jeho doplniaceho rozsudku v časti III. výroku, ktorým uznesenie Okresného súdu Ružomberok z 8. apríla 2016 č. k. 4 C 33/2006 - 1004 vo výrokoch II., III. a IV. ponechal v platnosti do právoplatného skončenia konania Okresného súdu Ružomberok vedeného pod sp. zn. 4 C 33/2006, podali žalovaní 1/, 2/, 4/ a 5/ (ďalej aj „dovolatelia 1/, 2/, 4/ a 5/“) dovolanie s tým, že súdy im nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.) a zároveň, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu závisel od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa súdy nižších inštancií odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.). Podľa žalovaných 1/, 2/, 4/, a 5/ právny záver odvolacieho súdu, že naďalej trvajú dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené a nie sú tak splnené zákonné podmienky pre jeho zrušenie, je v príkrom rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu vyjadrenou uznesením zo 16. októbra 2018 sp. zn. 3 Cdo 37/2018, pretože odvolací súd v napadnutom rozsudku bez ďalšieho konštatoval, že v prípade žaloby žalobcov ide o alternatívne petitely a vôbec sa nezaoberal otázkou posúdenia, či ide o alternatívny alebo eventúálny petit. Dovolatelia 1/, 2/, 4/ a 5/ zastávajú názor, že pokiaľ dovolací súd v uznesení zo 16. októbra 2018 sp. zn. 3 Cdo 37/2018, ktoré je pre odvolací súd právne záväzné, prijal právny názor, podľa ktorého žalobcovia nemohli nadobudnúť vecné bremeno vydržaním, bolo rozhodnuté o prvej eventualite petitu žalobcov, pričom o druhej eventualite sa už nemá ani rozhodovať, resp. návrh žalobcov v zostávajúcej časti musí byť zamietnutý, z čoho logicky vyplýva, že uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného (predbežného) opatrenia malo byť v celom rozsahu zrušené. Dovolatelia 1/, 2/, 4/ a 5/ považovali napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu i nariadené neodkladné opatrenie za arbitrárne a nezákonné a ďalej namietali nezákonnosť a nesprávnosť procesného postupu súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu predmetného neodkladného opatrenia, pretože uznesenie súdu prvej inštancie bolo žalovaným doručené bez návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a jeho príloh. Petit návrhu na nariadenie predbežného opatrenia bol vo svojich dôsledkoch v podstate identický ako návrh vo veci samej a pokiaľ bolo tomuto návrhu v celom rozsahu vyhovené, súd prekročil nutnú mieru prejedukovania výsledku v

tejto právnej veci, čo považujú žalovaní 1/, 2/, 4/ a 5/ za neprípustné, pretože, ak potom došlo k zrušeniu čiastočného rozsudku, odpadol akýkoľvek dôvod pre ďalšie trvanie účinkov predbežného opatrenia. Navrhli dovolaním napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

7. Žalobcovia 1/ a 2/ sa vo svojom vyjadrení k dovolaniu plne stotožnili so závermi súdov nižších inštancií a zdôraznili, že súdy nižších inštancií najskôr prioritne rozhodovali o žalobcami uplatnenom nároku požadujúc om určiť existenciu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a takýto postup (rozhodovanie čiastočným rozsudkom) by nebol možný, ak by mali mať dané výroky charakter (vzájomný vzťah) či už alternatívneho alebo eventuálneho petitu. Preto považovali dovolanie žalovaných 1/, 2/, 4/ a 5/ za účelové, pokiaľ títo tvrdili, že ak súd rozhodne podľa prvej eventuality, o druhej už nerozhoduje, že ak žalobcovia podľa právneho názoru najvyššieho súdu nemohli nadobudnúť vecné bremeno vydržaním, že tým bolo rozhodnuté o prvej eventualite žalobcov a potom o druhej eventualite sa už nemá rozhodovať. Podľa žalobcov 1/ a 2/, skutočným problémom pre dovolateľov v skutočnosti nie je namietaný procesný postup, ale to, že nebolo ani jedným z týchto súdov rozhodnuté podľa ich predstáv, keďže nariadené neodkladné opatrenie ostalo v platnosti. Navrhli dovolanie žalovaných 1/, 2/, 4/ a 5/ ako nedôvodné zamietnuť.

8. Ohľadne dovolania žalobcov 1/ a 2/ Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana zastúpená v súlade so zákonom, resp. strana spĺňajúca podmienky vysokoškolského právnického vzdelania druhého stupňa (§ 429 ods. 1 a § 429 ods. 2 písm. a/ C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

9. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p.

10. Podľa § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

12. Dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolačný dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

13. Dovolanie prípustné podľa § 421 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolačný dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

14. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolať sa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C.s.p. alebo § 421 C.s.p. v spojení s § 431 ods. 1 C.s.p. a § 432 ods. 1 C.s.p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolať sa vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

15. Žalobcovia 1/ a 2/ vyvodzujúc z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. namietali odôvodnenie a nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

16. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

17. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkom odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

18. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. nie je významný subjektívny názor dovolať sa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmatečnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 5/2017, 8 Cdo 73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolať sa - žalobcov 1/ a 2/, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do ich práva na spravodlivý proces.

19. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolať sa sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

20. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inšancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa vypořádava so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami.

Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že súd prvej inštancie náležite zistil skutkový stav veci, pričom však v súlade s rozhodnutím dovolacieho súdu zo 16. októbra 2018 sp. zn. 3 Cdo 37/2018 a viazanosťou jeho právnym názorom, bol na rozdiel od súdu prvej inštancie toho názoru, že z predmetného listu, od ktorého žalobcovia 1/ a 2/, resp. ich právni predchodcovia, odvodzovali právny titul zriaďujúci vecné bremeno, nevyplýva, že by v ňom prejavená vôľa smerovala k zriadeniu vecného (nie iného) práva, ktoré je časovo neobmedzené a zaťažuje nehnuteľnosť, ktorej sa tento úkon týka. Zároveň je z rozhodnutia odvolacieho súdu jednoznačné, že pokiaľ vtedajší právny poriadok neprípúšťal zmluvné zriadenie vecného bremena, nič nedávalo v tomto období podklad pre vnútorné presvedčenie pôvodných žalobcov, že právo prechodu (prejazdu) cez spornú časť nehnuteľností vykonávajú na podklade listom zriadeného vecného bremena a predmetný list preto nemohol byť považovaný za relevantný titul vstupu pôvodných žalobcov do držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu prechodu a prejazdu cez spornú časť nehnuteľností, pričom podobne štatutárny zástupca organizácie spravujúci areál nemocnice nemohol pri rokovaní o žiadosti právneho predchodcu žalobcov navodzovať dojem, že svojím súhlasom zriaďuje vecné bremeno. V neposlednom rade je z odôvodnenia doplniaceho rozsudku zrejmá potreba ponechania v platnosti nariadené neodkladné opatrenie vo vymedzených výrokoch za daného stavu konania a následného rozhodovania súdu o žalobe v časti o zriadenie práva vecného bremena, nakoľko dôvody, pre ktoré bolo nariadené toto neodkladné opatrenie, naďalej trvajú. Na základe uvedeného možno konštatovať, že súdy pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenuli vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, z uvedeného je zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 C.s.p. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. nemožno považovať to, že žalobcovia 1/ a 2/ sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňujú

a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa ich predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolatelia 1/ a 2/ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasia a nestotožňujú sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p., pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

21. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

22. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobcovia 1/ a 2/ neopodstatnene namietajú, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom im znemožnil uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.).

23. Žalobcovia 1/ a 2/ vyvodzujú prípustnosť svojho dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ C.s.p.

24. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 C.s.p. môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

25. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

26. Najvyšší súd, uvedomujúc si svoje postavenie vrcholného orgánu sústavy všeobecného súdnictva Slovenskej republiky, v rámci ktorej je v zásade finálnym interpretom otázok zákonnosti, vysvetľuje v ďalších častiach odôvodnenia tohto uznesenia najskôr dôvod, pre ktorý považuje správnosť postupu odvolacieho súdu, ktorý rešpektoval viazanosť vysloveného právneho názoru najvyššieho súdu (§ 455 C.s.p.) vysloveného v uznesení zo 16. októbra 2018 sp. zn. 3 Cdo 37/2018.

27. Podľa § 449 ods. 1 C.s.p. ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší. Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí (§ 450 C.s.p.). Podľa § 455 C.s.p. ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu.

28. Podľa § 226 C.s.p. právoplatnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia, ktorá spôsobuje záväznosť a zásadnú nezmeniteľnosť rozhodnutia.

29. Záväznosť rozhodnutia súdu je jeho vlastnosť, v dôsledku ktorej má rozsudok účinky, ktoré založiť má. Právna teória i súdna prax (viď medziiným napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 155/2010) rozoznávajú dva základné typy záväznosti rozhodnutí najvyššieho súdu, a to na jednej strane záväznosť precedenčnú alebo judikatórnu [v inej (než prejednávanej) skutkovo a právne obdobnej veci], na druhej strane záväznosť kasačnú alebo inštančnú [v tej istej (priamo prejednávanej) veci]. Samozrejme, v určitom prípade môže mať to isté rozhodnutie najvyššieho súdu zároveň účinky záväznosti oboch typov.

30. Základným znakom precedenčnej záväznosti je, že presahuje judikátorne hranice tej - ktorej prejednávanej veci, má všeobecný význam a týka sa bližšie neurčeného okruhu skutkovo a právne obdobných prípadov. I keď rozhodnutie najvyššieho súdu v právnom poriadku Slovenskej republiky nemožno chápať tak, ako je v aglo-americkom právnom systéme vnímaný precedens, predsa len aj jeho rozhodnutie predstavuje určité východisko pre rozhodovanie všeobecných súdov Slovenskej republiky v iných, skutkovo a právne rovnakých alebo obdobných prípadoch. Pre precedenčnú záväznosť je typické aj to, že pri nej existuje možnosť súdu nižšieho stupňa nepodriaďiť sa právnemu názoru vyššieho stupňa vtedy, keď - reflektujúc právne závery vyššieho súdu vyslovené v inej právnej veci - náležite v dobrej viere vysvetlí svoj právny odklon, predostrie svoje konkurujúce úvahy a začne s rozhodnutím vyššieho súdu (judikátom najvyššieho súdu) zmysluplný právny dialóg, v rámci ktorého polemizuje s právnymi názormi vyššieho súdu a vysvetlí, prečo svoj právny názor považuje za lepšie zodpovedajúci podstate prejednávanej veci.

31. Účinky kasačnej záväznosti sú výrazne iné. Požiadavky na reflektovanie právneho názoru najvyššieho súdu zaujaté v tej istej právnej veci a vyjadrené v jeho zrušujúcom rozhodnutí sú pri následnom rozhodovaní odvolacieho súdu výrazne prísnejšie, než v prípade precedenčnej (judikátornej) záväznosti. Pre konanie po zrušení rozhodnutia dovolacím súdom platí bezvýnimočne zásada viazanosti a podriadenosti nižšieho súdu (odvolacieho alebo prvoinštančného) právnym názorom vysloveným

dovolacím súdom. Kasačná (inštančná) záväznosť môže byť reflektovaná len bezpodmienečným rešpektovaním rozhodnutia najvyššieho súdu.

32. V konaní nasledujúcom po zrušujúcom rozhodnutí dovolacieho súdu nemá odvolací súd žiadny priestor pre úvahy, či bude alebo nebude rešpektovať právny názor najvyššieho súdu.

33. Viazanosť súdu nižšieho stupňa právnym názorom súdu vyššieho stupňa je zároveň vykonaním ústavného princípu práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces, ktorého je integrálnou súčasťou. Rešpektovanie právneho názoru dovolacieho súdu vyjadreného v zrušujúcom rozhodnutí je preto postup v súlade s ustanovením § 455 C.s.p., ako aj základným právom strany sporu na súdnu a inú právnu ochranu.

34. Organizácia všeobecných súdov je vybudovaná hierarchicky, každý stupeň súdnictva plní jemu zákonom určenú úlohu. Táto organizácia musí garantovať naplnenie základného práva účastníka civilného sporového konania na súdnu ochranu. Aby sa tak mohlo stať, musí byť systém všeobecných súdov systémom funkčným. Súdny rôznych stupňov sú späté nielen určitými vnútornými organizačnými vzťahmi a ich pravidlami, ale aj požiadavkami vzájomného rešpektu a samozrejmeho vnímania autority súdu inštančne vyššieho, lebo len tým môže byť zabezpečená záruka jednoty (a funkčnosti) celého súdneho systému. Akékoľvek prejavy nerešpektovania týchto pravidiel jednoty systému ako celku narušujú.

35. Je tiež potrebné zdôrazniť, že úlohou dovolacieho súdu nemôže byť v každom prípade vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (viď napríklad § 448, § 449 ods. 1, 2, 3 C.s.p.), pretože dovolací súd nemôže nahradiť v celom rozsahu činnosť odvolacieho súdu alebo súdu prvej inštancie. Zmyslom ustanovenia § 455 C.s.p. je zabrániť tomu, aby sa odvolací súd dopustil znova po zrušení jeho skoršieho rozhodnutia rovnakých pochybení. Bez existencie povinnosti odvolacieho súdu rešpektovať právny názor dovolacieho súdu vyslovený v jeho zrušujúcom rozhodnutí by sa narušil účel dovolacieho konania.

36. V danom spore najvyšší súd už rozhodol uznesením zo 16. októbra 2018 sp. zn. 3 Cdo 37/2018, ktorým zrušil v poradí prvé rozhodnutie odvolacieho súdu a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie, pričom vec prejednávajúci senát prevzal jeho podstatnú argumentáciu, z ktorej vychádzal.

37. Najvyšší súd v predmetnom rozhodnutí poukázal najskôr na záver vyjadrený v rozhodnutí sp. zn. 4 Cdo 110/2010, v zmysle ktorého „predpoklady vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu sú totožné s predpokladmi nevyhnutnými pre vydržanie vlastníckeho práva (§ 130, § 134 Občianskeho zákonníka). Ako je predpokladom dobrej viery u oprávneného držiteľa veci jeho presvedčenie, že mu vec patrí ako vlastníkovi, tak predpokladom dobrej viery u oprávneného držiteľa práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je presvedčenie, že mu právo zodpovedajúce vecnému bremenu prináleží. Toto presvedčenie musí byť podložené konkrétnymi skutočnosťami, ktoré ho k tomu oprávňujú. Oprávnený držiteľ práva zodpovedajúceho vecnému bremenu musí byť „so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že právo, ktoré k cudzej veci vykonáva, mu patrí, lebo riadne vzniklo alebo na neho riadne prešlo. Posúdenie, či držiteľ je alebo nie je v dobrej viere, treba vždy hodnotiť objektívne a nie iba zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia) samého účastníka a vždy treba brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej normálnej opatrnosti, ktorú možno vzhľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, nemal alebo nemohol mať po celú vydržaciú dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu takéto právo patrí“.

38. Najvyšší súd ďalej poukázal na rozhodnutie sp. zn. 7 MCdo 4/2013, v ktorom je konštatované, že „oprávnená držba sa musí opierať o právny titul (formálne správny, neplatný, či domnelý) a súčasne musí byť poctivá v zmysle existencie dobrej viery držiteľa. Len výnimočne sa môže zakladať na ospravedliteľnom právnom omyle. Ospravedliteľný je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že mýliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu od každého požadovať. Omyl môže byť nielen skutkový, ale aj právny. Právny omyl spočíva v neznalosti alebo v neúplnej znalosti všeobecne záväzných právnych predpisov a z toho vyplývajúceho

nesprávneho posúdenia právnych dôsledkov právnych skutočností. Pre účely prejednávanej veci treba osobitne zdôrazniť, že omyl držiteľa vychádzajúci z neznalosti alebo nedokonalkej znalosti celkom jednoznačného a zrozumiteľného ustanovenia zákona je právny omyl neospravedliteľný - pri zachovaní obvyklej opatrnosti sa totiž predpokladá, že každý sa oboznámi so zákonnou úpravou právneho úkonu, ktorý má v úmysle urobiť. Okolnosti, ktoré môžu svedčiť o existencii dobrej viery držiteľa sa spravidla spájajú s okolnosťami, ktoré sa týkajú právneho titulu uchopenia sa držby“.

39. Zároveň najvyšší súd poukázal aj na rozhodnutie sp. zn. 4 Cdo 361/2012 konštatujúc, že „judikatúra súdov je konštantná v tom, že pokiaľ sa niekto uchopí držby nehnuteľnosti po 1. apríli 1964 na základe zmluvy o prevode nehnuteľnosti, ktorá nebola uzavretá v písomnej forme, nemôže byť so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu nehnuteľnosť patrí a v zmysle § 130 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka nemôže byť držiteľom oprávneným (5 Cdo 49/2010). Na základe ústnej zmluvy o jej prevode nemôže byť vzhľadom na všetky okolnosti v dobrej viere, že je vlastníkom veci aj keď je subjektívne presvedčený, že takáto zmluva na originálne nadobudnutie vlastníckeho práva postačuje. Držba nehnuteľnosti opierajúca sa o ústnu zmluvu nemôže viesť k vydržaniu nehnuteľnosti (1 Cdo 137/2011).

40. V danom spore žalobcovia tvrdia, že právnym titulom vydržania nadobudli právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

41. Predpoklady vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu sú totožné s predpokladmi nevyhnutnými pre vydržanie vlastníckeho práva. Vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu patrí k originálnym spôsobom nadobudnutia tohto vecného práva a pojmovo predstavuje jeho nadobudnutie v dôsledku kvalifikovanej dlhodobej držby oprávnenou osobou, ktorá nie je vlastníkom. Podmienkou vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je oprávnená držba trvajúca po zákonom stanovenú vydržaciú dobu. Podľa konštantnej judikatúry oprávnená držba (vo všeobecnosti) predpokladá, že držiteľ je v dobrej viere, že mu právo patrí, a že je v tejto dobrej viere so zreteľom na všetky okolnosti; uvedené podmienky musia byť splnené súčasne. Dobrá viera v prípade práva zodpovedajúceho vecnému bremenu spočíva v presvedčení držiteľa, že na základe určitého titulu bolo zriadené vecné právo (vecné bremeno) a že v takto založenom právnom vzťahu je oprávnený vykonávať právo, ktoré tvorí obsah tohto vzťahu. Dobrá viera predstavuje aj v prípade práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vnútorný, psychický stav držiteľa. Zo zákona vyplýva, že nestačí prostá subjektívna dobrá viera; oprávnený držiteľ musí byť v dobrej viere „so zreteľom na všetky okolnosti“. Dobromyseľnosť oprávneného držiteľa musí byť daná už pri vzniku držby a potom po celý priebeh vydržacej doby.

42. Vecné bremená patria medzi vecné práva k cudzej veci (iura in re aliena). Obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť alebo robiť alebo sa niečoho zdržať. Samo takéto obmedzenie vlastníka nehnuteľnej veci nie je ale určujúcim znakom inštitútu vecného bremena, lebo predmetné obmedzenie (niečo trpieť, niečoho sa zdržať, niečo konať) môže vyplývať aj z iného dôvodu, napríklad obligáčného. Vo všeobecnosti môže byť obsahom práva zodpovedajúceho vecnému bremenu aj právo prechádzať cez určitý pozemok, avšak sama skutočnosť, že sa niekto správa spôsobom, ktorý napĺňa možný obsah práva zodpovedajúceho vecnému bremenu (napríklad prechádza cez cudzí pozemok), ešte neznamená, že je držiteľom vecného práva. Faktické prechádzanie cez pozemok sa v praxi môže uskutočňovať na základe rôznych právnych titulov (napríklad zmluvy o prenájme) ale aj bez právneho titulu.

43. Žalobcami v danom prípade tvrdeným titulom vstupu M. Q. K. do držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vo vzťahu k spornej časti nehnuteľností mal byť najskôr ústny a potom aj písomný súhlas v liste z 5. novembra 1970 M. Z. M., vtedajšieho riaditeľa OÚNZ v Dolnom Kubíne, nasledovného znenia: „Na základe vašej žiadosti súhlasím, aby ste s vašim osobným motorovým vozidlom prechádzali cez areál starej nemocnice v Dolnom Kubíne“ (ďalej len „list“).

44. V zmysle § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen

podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak nie je táto vôľa v rozpore s jazykovým prejavom. Uvedené ustanovenie predpokladá, že o obsahu právneho úkonu môže vzniknúť pochybnosť z hľadiska jeho určitosti alebo zrozumiteľnosti a pre taký prípad formuluje výkladové pravidlá, ktoré ukladajú súdu, aby tieto pochybnosti odstránil výkladom založeným na tom, že okrem jazykového vyjadrenia právneho úkonu vyjadreného slovne, podrobí skúmaniu i vôľu (úmysel) konajúcich osôb. Jazykové vyjadrenie právneho úkonu zachytené v zmluve, musí byť preto najprv vykladané prostriedkami gramatickými (z hľadiska možného významu jednotlivých použitých pojmov), logickými (z hľadiska nadväznosti použitých pojmov), či systematickými (z hľadiska zaradenia pojmov v štruktúre celého právneho úkonu). Okrem toho súd na základe vykonaného dokazovania posúdi, aká bola (alebo mohla byť) skutočná vôľa strán v čase uzatvárania zmluvy.

45. Výkladom možno zisťovať iba obsah právneho úkonu, nemožno ním prejav vôle dopĺňovať. Interpretácia obsahu právneho úkonu súdom podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemôže viesť k nahradeniu, prípadne zmene už urobených prejavov vôle; interpretácia úkonu smeruje iba k tomu, aby bol jeho obsah vyložený v súlade so stavom, ktorý existoval v čase jeho urobenia.

46. Aby určitý právny úkon mohol byť vykladaný tak, že sa ním zriaďuje vecné bremeno, malo by z neho vyplývať, že sa zriaďuje vecné (nie iné) právo, ktoré je časovo neobmedzené a zaťažuje nehnuteľnosť, ktorej sa tento úkon týka. V danom prípade z listu nevyplýva, že by v ňom prejavovaná vôľa smerovala k zriadeniu vecného bremena.

47. Právny poriadok v čase vyhotovenia listu (to znamená Občiansky zákonník v znení od 1. apríla 1964 do 31. marca 1983, kedy nadobudla účinnosť novela daná zákonom č. 131/1982 Zb.) uznával jediný spôsob vzniku vecných bremien. Podľa § 495 ods. 1 Občianskeho zákonníka v tomto znení záložné práva a vecné bremená môžu vzniknúť len zo zákona. V uvedenom období teda nemohli vzniknúť vecné bremená na základe zmluvy. Zmluvné zriadenie práva prechodu alebo prejazdu cez určitú nehnuteľnosť bolo v uvedenom období prípustné, avšak iba v obligačnom vzťahu. Právo prechodu nemohlo byť zmluvne zriadené ako vecné právo (právo zodpovedajúce vecnému bremenu).

48. Pokiaľ vtedajší právny poriadok nepripúšťal zmluvné zriadenie vecného bremena, pôvodní žalobcovia nemali objektívny dôvod nadobudnúť vnútorné presvedčenie, že na základe listu sú oprávnení vykonávať právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Ak toto presvedčenie napriek tomu mali, išlo u nich jednoznačne o právny omyl neospravedliteľný, lebo ustanovenie § 495 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v uvedenom období bolo jasné, zrozumiteľné a neumožňovalo viacero výkladov.

49. Podobne štatutárny zástupca organizácie spravujúci areál nemocnice nemohol pri rokovaní o žiadosti právneho predchodcu žalobcov navodzovať dojem, že svojím súhlasom zriaďuje vecné bremeno. V čase, keď podľa žaloby mali pôvodní žalobcovia vstúpiť do držby práva vecného bremena (prechodu a prejazdu cez spornú časť nehnuteľností), nemohli byť preto pri zachovaní obvyklej opatrnosti subjektívne presvedčení, že sú oprávnenými držiteľmi tohto vecného práva. Pre ich domnienku, že im právo zodpovedajúce vecnému bremenu prináleží, nebol (objektívne) daný žiadny dôvod.

50. Občiansky zákonník v znení účinnom od 1. apríla 1983 do 31. decembra 1991, kedy nadobudla účinnosť jeho novela daná zákonom č. 509/1991 Zb., prelomil predchádzajúcu zásadu, že vecné bremená môžu vzniknúť len zo zákona alebo na základe zákona. V zmysle § 135c ods. 1 Občianskeho zákonníka v uvedenom znení pripúšťalo medziiným zriadenie vecného bremena aj zmluvou a tiež nadobudnutie práva zodpovedajúce vecnému bremenu výkonom práva (vydržaním); na účinnosť zmluvy, z ktorej sa nadobúdalo právo zodpovedajúce vecným bremenám, bola potrebná jej registrácia štátnym notárstvom. Podľa § 135a ods. 3 tohto zákonníka bolo vylúčené vydržanie vlastníctva a aj práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ak išlo o pozemok v socialistickom vlastníctve alebo pozemok, ku ktorému mala „socialistická“ organizácia právo užívania podľa osobitných predpisov. Podľa prechodného ustanovenia § 865 ods. 3 Občianskeho zákonníka k úpravám účinným od 1. apríla 1983 platilo, že do času uvedeného v ustanovení § 135a v znení zákona č. 131/1982 Zb. sa započíta aj čas, po ktorý občan alebo jeho právny predchodca mal vec nepretržite v držbe (§ 135a ods. 1) alebo nepretržite

vykonával právo zodpovedajúce vecnému bremenu (§ 135a ods. 2) pred 1. aprílom 1983; tento čas sa však neskončí skôr než uplynutím jedného roka od tohto dňa.

51. Ani Občiansky zákonník v znení účinnom v tomto období nedával žiadny podklad pre vnútorné presvedčenie pôvodných žalobcov, že právo prechodu (prejazdu) cez spornú časť nehnuteľností vykonávajú na podklade listom zriadeného vecného bremena. List aj naďalej nemohol byť považovaný za relevantný titul vstupu pôvodných žalobcov do držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu prechodu a prejazdu cez spornú časť nehnuteľností. Započítanie doby držby v zmysle § 865 ods. 3 Občianskeho zákonníka neprichádzalo v prípade pôvodných žalobcov do úvahy preto, lebo ich držba (čo do práva zodpovedajúceho vecnému bremenu) nemohla byť oprávnená.

52. Z týchto dôvodov pôvodní žalobcovia ani v uvedenom období nemohli byť pri zachovaní obvyklej opatrnosti subjektívne presvedčení, že spornú časť nehnuteľností užívajú ako prechod alebo prejazd titulom práva vyplývajúceho z vecného bremena - nemali objektívny dôvod vychádzať z predpokladu, že prechádzaním cez spornú časť nehnuteľností realizujú právo, ktoré je obsahom zriadeného vecného bremena.

53. Občiansky zákonník v znení od 1. januára 1992, kedy nadobudla účinnosť jeho novela daná zákonom č. 509/1991 Zb., v § 151o ustanovil, že vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebná registrácia štátnym notárstvom (v súčasnosti vklad do katastra nehnuteľností).

54. Občiansky zákonník v uvedenom znení priniesol podstatnú zmenu aj čo do úpravy vydržania. Dňom 1. januára 1992 mohol nadobudnúť vydržaním právo zodpovedajúce vecnému bremenu ten, kto mal toto právo v oprávnenej držbe nepretržite po dobu desať rokov pred týmto dňom. Od uvedeného dňa vo všeobecnosti platí, že do doby, po ktorú mal oprávnený držiteľ vec v držbe, treba pre účely vydržania započítať aj dobu, po ktorú držal vec (právo) pred 1. januárom 1992.

55. V danom prípade sa vyššie uvedené všeobecné konštatovanie netýka pôvodných žalobcov. Napriek tomu, že 1. januárom 1992 odpadli v zásade všetky predchádzajúce obmedzenia vydržania (aj vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu), nič to nezmenilo na tom, že ich držba nemohla byť od počiatku dobromyseľná. Tak, ako v prípade subjektu tvrdiaceho, že právnym titulom vydržania nadobudol vlastníctvo nehnuteľnosti, je nevyhnutnou podmienkou existencia titulu objektívne spôsobilého vyvolať vnútorné presvedčenie držiteľa, že nehnuteľnosť mu patrí ako vlastníkovi (že vykonáva oprávnenia vlastníka), zostáva aj v prípade subjektu tvrdiaceho, že právnym titulom vydržania nadobudol právo zodpovedajúce vecnému bremenu, nevyhnutnou podmienkou existencia takého (aspoň domnelého) titulu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať vnútorné presvedčenie držiteľa, že určité právo (napríklad prechodu a prejazdu) vykonáva ako oprávnený z vecného bremena. Existencia takého titulu nebola preukázaná. Podľa názoru dovolacieho súdu by list (resp. iná písomnosť identického obsahu) nebol za rovnakých okolností objektívne spôsobilý vyvolať takéto vnútorné presvedčenie ani u žiadneho iného subjektu. Na tomto konštatovaní nič nemenia individuálne okolnosti, za ktorých pôvodní žalobcovia svojpomocne upravili príjazdovú komunikáciu.

56. Podľa prechodného ustanovenia § 868 ods. 1 Občianskeho zákonníka k úpravám účinným od 1. januára 1992 platí, že pokiaľ ďalej nie je uvedené inak, spravujú sa ustanoveniami tohto zákona aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 1992; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 1992 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov. Pôvodní žalobcovia 1. januárom 1992 nemali objektívny dôvod byť subjektívne v presvedčení, že sú dobromyseľní držiteľia práva vyplývajúceho z vecného bremena, obsahom ktorého je ich právo prechodu a prejazdu cez spornú časť nehnuteľností. So zreteľom na to, že „podľa doterajších predpisov“ nemohli byť dobromyseľnými držiteľmi, dospel najvyšší súd k záveru, že právo zodpovedajúce vecnému bremenu nenadobudli ani 1.

januárom 1992.

57. Záverom najvyšší súd vo svojom rozhodnutí zo 16. októbra 2018 sp. zn. 3 Cdo 37/2018 na základe vyššie citovaných rozhodnutí dovolacieho súdu nepovažoval za správny záver súdov nižších inštancií, že aj len súhlas niekdajšieho štatutárneho orgánu organizácie spravujúcej majetok štátu (a po ňom nasledujúce dlhodobé a nerušené prechádzanie cez spornú časť nehnuteľností) postačoval pre prijatie záveru, že právni predchodcovia žalobcov vstúpili v roku 1970 do držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a že toto právo vydržali k 1. januáru 1992.

58. Vec prejednávajúci senát považuje vyššie vyslovený záver najvyššieho súdu za prijateľný a nevidí dôvod na odklon od neho a považuje ho za plne aktuálny a aplikovateľný aj naďalej na posudzovaný spor. Z týchto dôvodov dovolací súd dospel k záveru, že žalobcovia 1/ a 2/ v dovolaní nedôvodne tvrdia, že ich dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. c/ C.s.p.

59. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcov 1/ a 2/ odmietol podľa § 447 písm. c/ C.s.p. ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

60. Ohľadne dovolania žalovaných 1/, 2/, 4/ a 5/ najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.), skúmal najskôr, či sú splnené podmienky pre to, aby dovolaním napadnuté rozhodnutie mohlo byť podrobené dovolaciemu prieskumu a zistil, že tieto podmienky konania nie sú splnené.

61. Dovolanie žalovaných 1/, 2/, 4/ a 5/ smeruje proti výroku rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým ponechal v platnosti nariadené neodkladné opatrenie do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Toto rozhodnutie, i keď je súčasťou rozsudku vo veci samej, nestráca formu uznesenia (§ 392 C.s.p.).

62. Podľa § 161 ods. 1 C.s.p. ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

63. Podľa § 334 C.s.p. súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

64. Podľa § 335 ods. 3 C.s.p. súd v rozhodnutí, ktorým zamietol žalobu iba v časti alebo ktorým zastavil konanie iba v časti, vysloví, či neodkladné opatrenie zrušuje alebo ponecháva v platnosti, zohľadňujúc stav konania vo veci samej.

65. Podľa § 419 C.s.p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutím odvolacieho súdu sa rozumie rozhodnutie vydané krajským súdom (§ 34 C.s.p.) alebo Najvyšším súdom Slovenskej republiky (v sporoch z abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach podľa § 31 C.s.p.) v konaní o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Dovolaním preto nemožno napadnúť žiadne iné súdne rozhodnutie.

66. V danom prípade však dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým Krajský súd v Banskej Bystrici síce doplnil rozsudok odvolacieho súdu, ktorým rozhodol o odvolaní voči rozsudku súdu prvej inštancie, o ďalší výrok, ktorým ponechal v platnosti uznesenie Okresného súdu Ružomberok z 8. apríla 2016 č. k. 4 C 33/2006 - 1004 vo výrokoch II., III. a IV. do právoplatného skončenia konania Okresného súdu Ružomberok vedeného pod sp. zn. 4 C 33/2006, avšak nie ako súd rozhodujúci o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci nariadenia neodkladného opatrenia. Dovolaním je teda napadnuté rozhodnutie iného než odvolacieho súdu, ktoré preto nie je spôsobilým predmetom dovolania v zmysle § 419 C.s.p.

67. Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokoľvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak patrí do

právomoci súdu, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Vzhľadom k tomu najvyšší súd konanie o dovolaní dovolateľov - žalovaných 1/, 2/, 4/, a 5/ zastavil (§ 161 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 438 ods. 1 C.s.p.) bez toho, aby preskúmaval vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

68. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 451 ods. 3 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 a 2 C.s.p. zohľadniac pomer úspechu, resp. neúspechu procesných strán.

69. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.